

WBO: onderzoek naar de relatie tussen sport en aderverkalking

Nr. 2018/22, Den Haag 3 december 2018

Samenvatting

Gezondheidsraad

Het Universitair Medisch Centrum Utrecht en het Radboud Universitair Medisch Centrum willen een onderzoek doen naar de samenhang tussen sport en coronaire atherosclerose (kransslagaderverkalking). Voor dat onderzoek is op grond van de Wet op het bevolkingsonderzoek (WBO) een vergunning vereist. De Commissie Bevolkingsonderzoek van de Gezondheidsraad heeft de vergunningaanvraag getoetst aan de WBO en adviseert de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) om de vergunning te verlenen onder de voorwaarde dat de informatie voor de deelnemers wordt aangepast.

Vergunningaanvraag

Regelmatig bewegen zorgt voor een sterke afname van het risico op hart- en vaatziekten en bevordert de levensverwachting. Uit recent onderzoek, waaronder de MARC-1 studie, blijkt echter dat actieve atleten die veel en intensief sporten meer coronaire atherosclerose hebben dan minder actieve atleten. In vervolg op de MARC-1 studie willen de onderzoekers

CT-scans maken van mensen die bovengemiddeld veel sporten. Het betreft 316 mannen (alle deelnemers uit MARC-1) en 104 vrouwen. Aan de hand van scans wordt de mate van verkalking in de kransslagaders berekend en de mate en samenstelling van de atherosclerotische plaques beoordeeld. Ook wordt aan alle deelnemers gevraagd om vragenlijsten in te vullen en vindt een bloedonderzoek, antropometrie (onder andere lengte en gewicht), ECG en bloeddrukmeting plaats om informatie te krijgen over de factoren die een rol spelen bij het ontstaan van coronaire atherosclerose bij sporters.

Toetsing aan eisen WBO

De commissie is van oordeel dat het onderzoek wetenschappelijk deugdelijk is en dat het nut opweegt tegen de risico's. De proefpersoneninformatie beoordeelt de commissie als niet neutraal genoeg en onvolledig.

Advies

De commissie adviseert de staatssecretaris van VWS de vergunning te verlenen onder de voor-

waarde dat de proefpersoneninformatie wordt aangepast, zodat duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen bevindingen waar het onderzoek primair op is gericht en (bewezen klinisch relevante) nevenbevindingen, het recht op niet-weten gewaarborgd is en bij het verwerken en bewaren van de onderzoeksgegevens de privacy van de deelnemers verzekerd is.

De Gezondheidsraad, ingesteld in 1902, is een adviesorgaan met als taak de regering en het parlement ‘voor te lichten over de stand der wetenschap ten aanzien van vraagstukken op het gebied van de volksgezondheid en het gezondheids(zorg)onderzoek’ (art. 22 Gezondheidswet).

De Gezondheidsraad ontvangt de meeste adviesvragen van de bewindslieden van Volksgezondheid, Welzijn en Sport; Infrastructuur en Waterstaat; Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De raad kan ook op eigen initiatief adviezen uitbrengen, en ontwikkelingen of trends signaleren die van belang zijn voor het overheidsbeleid.

De adviezen van de Gezondheidsraad zijn openbaar en worden als regel opgesteld door multidisciplinaire commissies van – op persoonlijke titel benoemde – Nederlandse en soms buitenlandse deskundigen.

U kunt dit document downloaden van www.gezondheidsraad.nl.

Deze publicatie kan als volgt worden aangehaald:
Gezondheidsraad. WBO: onderzoek naar de relatie tussen sport en aderverkalking.
Den Haag: Gezondheidsraad, 2018; publicatienr. 2018/22.

Auteursrecht voorbehouden

